

Boloș: Condițiile ferme impuse de CE pentru investițiile din PNRR au evidențiat un risc estimat de pierdere a 7, 8 miliarde euro

Comisia Europeană a impus condiții ferme și riguroase pentru investițiile din Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), iar aceste criterii dure au evidențiat un risc estimat de pierdere din PNRR a sumei de 7,8 miliarde euro, a anunțat marți fostul ministru al Investițiilor și Proiectelor Europene, Marcel Boloș.

Acesta a subliniat că zilele acestea s-a încheiat informal negocierea cu Comisia Europeană în ceea ce privește grantul alocat prin PNRR, dar și situația împrumutului.

'Zilele acestea, după o lungă perioadă de negocieri aprinse și complexe cu reprezentanții Comisiei Europene s-a încheiat informal negocierea în ceea ce privește grantul alocat prin PNRR dar și situația împrumutului. Negocierea a avut loc într-un context dificil, în care Comisia Europeană a impus condiții ferme și riguroase pentru investițiile din PNRR. Aceasta rigiditate a fost accentuată de situația fiscală fragilă a României, generată în principal de lipsa unei corelări între reformele fiscale și cele privind cheltuielile, dar și de ritmul foarte scăzut al implementării investițiilor asumate prin Plan', a scris fostul ministru pe pagina sa de [Facebook](#), prezentând Radiografia PNRR: Cum stă România cu un an înainte de termenul limită.

Potrivit acestuia, regulile vizează ca: investițiile care rămân în PNRR, atât pentru componenta de grant, cât și de împrumut, să aibă un progres fizic de minimum 50% pentru a securiza pierderea de bani din PNRR; investițiile din PNRR care continuă cu finanțare din PNRR să poată fi implementate până la data de 31.08.2026; să securizăm partea de venit pe care nu îl mai dăm înapoi (grant), fără să poată fi absorbit în proporție de 100%.

'Pentru România, acest proces a fost - și rămâne - un exercițiu dur, pentru că aplicarea criteriilor impuse aduce cu sine riscul de a pierde o parte semnificativă din fondurile PNRR. Mai grav, unele investiții esențiale pentru dezvoltarea țării - precum autostrazile, calea ferată, modernizarea școlilor și a spitalelor - risca să rămână fără finanțare europeană și să fie acoperite, eventual, din bugetul de stat sau din Politica de Coeziune', a transmis Boloș.

El a adăugat că aceste criterii dure pentru investițiile din PNRR au evidențiat un risc estimat de pierdere din PNRR a sumei de 7,8 miliarde euro, dintre care cele mai afectate investiții sunt: investițiile din domeniul sănătății, cu suma de 920 milioane euro, în special zona de investiții în spitale publice; investițiile din domeniul mediului, cu suma de 2,290 miliarde euro, în special infrastructura de apă-canalizare și deșeuri; investițiile din domeniul educației, cu suma de 728 milioane euro; investițiile din domeniul eficienței energetice, cu suma de 1,020 miliarde euro, în special eficiența energetică din clădirile rezidențiale destinate populației și instituțiilor publice; investițiile din domeniul infrastructurii de transport, cu suma de 1,980 miliarde euro; investițiile din domeniul digitalizării IMM-urilor și renovarea energetică din Repower EU, cu suma de 728 milioane euro.

'Am încercat să propunem proiecte noi de investiții în procesul de renegociere al PNRR, pentru a acoperi pe cât posibil riscul de pierdere de 7,8 miliarde euro pe care l-am explicat mai sus, însă pe fondul situației bugetare din România acest lucru pentru moment nu s-a putut. Mai mult, nici alternativa plasării celor 7,8 miliarde euro în capitalul Bancii de Investiții și Dezvoltare sau investițiile în instrumentele financiare propuse pentru IMM nu au fost posibile. Unele dintre aceste contractate de finanțare sunt fără contracte de achiziție publică încheiate, altele sunt cu proceduri de achiziție publică inițiate iar altele chiar au șantierele deschise, dar nu au un progres fizic de peste 50% impus în negocieri de către Comisia Europeană. Din păcate, cei care vor resimți cel mai dur impact al acestei situații sunt beneficiarii contractelor de finanțare - oameni și instituții care și-au pus speranțele în proiecte de investiții asumate cu bună-credință. Proiecte care, fără surse clare de finanțare, risca să rămână doar pe hârtie', a explicat Marcel Boloș.

De asemenea, acesta a subliniat ca Cererea de plata 4, care cuprinde cele mai importante reforme pentru modernizarea statului și restructurarea cheltuielilor publice, considerata piatra de temelie pentru continuarea PNRR, nu poate fi transmisa Comisiei Europene până la închiderea oficiala a procesului de renegociere.

'La final de mandat, e firesc sa las în urma nu doar cifre, ci și o imagine clara asupra unuia dintre cele mai complexe dosare pe care le-am gestionat: PNRR, care aduce României 28,2 miliarde euro, dintre care 13,2 miliarde bani nerambursabili și 14,9 miliarde euro împrumut. Este o radiografie a unei construcții uriașe, facuta în mers, cu multe speranțe și, uneori, cu pași mai rapizi decât se putea. Pentru ca, așa cum am mai spus, daca vrem sa salvam ceea ce încă poate fi salvat din PNRR, avem nevoie - mai mult ca oricând - de transparența, asumarea responsabilității și respectarea termenelor.(...) Cererea de plata nr. 4 cuprinde cele mai importante reforme pentru modernizarea statului și restructurarea cheltuielilor publice: reforma fiscală, taxarea mijloacelor de transport poluante, noua lege a salarizării, Codul Urbanistic, Codul Silvic (care nu poate fi validat fara reorganizarea Romsilva), Legea energiei (care necesita legislație secundară pentru energia offshore), Legea apei, strategia națională de biodiversitate și strategia H2. Toate aceste jaloane și ținte esențiale fac parte din cererea de plata nr. 4 - considerata piatra de temelie pentru continuarea PNRR. Aceasta cerere nu poate fi transmisa Comisiei până la închiderea oficiala a procesului de renegociere', a precizat Boloș.

El a menționat ca singura șansa a României sa salveze planul este renegocierea și aproape toate statele membre au decis asta la un moment dat, pentru a se proteja de riscul de pierdere a banilor din bugetul alocat PNRR.

Astfel, începând cu luna ianuarie 2025, a fost demarat un proces de renegociere extrem de dificil. Ministerele de linie și-au facut evaluarea implementării investițiilor încercând sa fie realiști cu șansa sa termine la timp investițiile pe care le gestioneaza, a precizat Boloș.

Potrivit acestuia, în prezent, când mai avem un an de implementare, încasarile efective din PNRR sunt de 10,7 miliarde euro (primele doua cereri de plata, prefinanțare și cererea de plata 3 parțial). Sumele suspendate de la CE din cererea de plata 3 se ridica la 870 milioane euro, din care 330 milioane euro pentru operaționalizarea și funcționalizarea AMEPIP, 231 milioane euro pensii speciale, 227 milioane euro pentru consilii de administrație la Ministerul Energiei și Ministerul Transporturilor.

Plățile efectuate catre beneficiari pentru implementare PNRR totalizeaza 8,23 miliarde euro, din care grant 2,4 miliarde euro, împrumut 3,5 miliarde euro, finanțare publică națională 1,275 miliarde euro, TVA 1,170 miliarde euro. Restul de plata, daca toate investițiile s-ar implementa în procent de 100%, este de aproximativ 20 miliarde euro într-un an, 'ceea ce este aproape imposibil'.

Contracte de finanțare încheiate de catre coordonatorii de reforma și investiții (nu de catre MIPE) totalizeaza 46,990 miliarde euro, din care 19,8 miliarde euro pentru grant, 27,181 miliarde euro pentru împrumut, 8,561 miliarde euro pentru finanțare publică națională, 5,886 miliarde euro pentru TVA, iar contracte de achiziție publică încheiate de beneficiari 24,9 miliarde euro, din care pentru componenta de grant 10,6 miliarde euro, iar pentru componenta de împrumut 14,3 miliarde euro (aceste valori includ finanțarea publică națională, cheltuielile neeligibile și TVA).

'Ce reiese din aceste date seci? Ca suntem înainte cu un an calendaristic față de data de implementare a PNRR și ne confruntam cu doua categorii enorme de risc și anume: 1. Riscul de a pierde o suma considerabila de bani din PNRR, evaluata de serviciile Comisiei Europene și ale PNRR la suma colosala estimata la 7,8 miliarde euro. Aceasta suma, cel mai probabil, s-ar taia din împrumut. Dar pentru România este o veritabila sursa de finanțare ieftina a investițiilor, având un cost al dobânzii de doar 1,5% - 2%, nu 8% cum ne împrumutam; 2. Riscul ca investiții de 26,9 miliarde euro (diferența dintre valoarea contractelor de finanțare de 46,9 miliarde euro și noua

valoare actualizata a PNRR adica 20,4 miliarde euro), implementate de ministerele de linie, sa ramâna fara sursa de finanțare sau sa fie continuate cu surse de finanțare din bugetul de stat. Ramâne de vazut ce se va întâmpla din punct de vedere al deciziei guvernamentale', a mai explicat Marcel Boloș.

Fostul ministru a semnalat ca PNRR se afla astazi într-un moment de rascruce, iar finalizarea renegocierii cu Comisia Europeana este un prim pas absolut necesar.

'Apoi, dupa ce au fost stabilite investițiile care pot fi duse la bun sfârșit, trebuie gasite soluții alternative - fie prin etapizare, fie prin bugetul național, prin fondurile de coeziune sau prin sprijinul Bancii de Investiții și Dezvoltare, pentru celelalte investiții care ramân fara surse de finanțare. Va fi nevoie, în paralel, de un ritm accelerat de implementare și de o atenție speciala acordata coordonatorilor de reforma, acolo unde întârzierile și blocajele au pus în pericol întregul calendar. Nu este ușor. Și nu se poate rezolva de pe o zi pe alta. Dar, rabdare și decizii asumate, România mai poate salva ceva din acest plan', a punctat Marcel Boloș.